Objavitelju Dalmatinskomu

Ferrari in Zara

- Laghi Giulio ugusto 1 - Manio 0:20 - Maarino 5 — Lusa ca I — Stubnia -- Grigillo Perina okvica Stefano 1

d. Catterina 1 — Mattea 1 - Ma-Tommaso 1 -

ović Marin 1 — 0:60 — Zlodre 1 - Paich ved. - Caliterna Marino

ovich Giovanni 1 ch Giuseppe 0:60 arich Doimo 2 -Pilić Franc 5 -

1 — Tomich Lomich Matteo 4 -0:20 — Budich ia 0:20 - fami-

1 — Brajevich 0:80 — Alujevich e 1 — Covacich

laggio Leonida 2

rrado 2 - Maggio

o Amalia di Luigi

Maggio Speranza

Leonida 1 — Mag-

ggio Antonietta di

ssutta Lodovico 3.

& NIPOTE

di effetti pubblici

condo il listino di

tere di pegno 41/2

Obbligazioni pro-

e di pegno 41 20

le di Budapest. -

a di risparmio di

roviario Bulgare

ferroviarie della

arte di Valore al-

pagamento a rate

tà di Vienna 1874

e mensili di Cor 20

 $3^{0}/_{0}$. Vine princ.

1858. Vinc. princ.

nerese $4^{\circ}/_{0}$. Vinc.

hi 400. Vnc. princi.

triache, Italiane e

125.000, in rate

telle Cor. 2 ecc.

si e in Conto Cor-

reavviso, verso un

principali piazze

le operazioni d'inichieste dei propri

bbligazioni contro

mortizzazione, alle

Incendi. Vita, Ac-

iale Agenzia Prin-

nsili di Cor. 10.

i Cor. 10.

li Cor. 20.

di Cor. 8.

- ZARA

(Slijedi).

Maggio

rigi 1

Rassegna Dalmata

Cijena je na godinu Objavitelju Dalmatinskomu i Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 6: za Austro-Ugarsku kr. 8: samom Objavitelju Dalmatinskomu za Zadar kr. 3. za Austro-Ugarsku kr. 5. samoj Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 3. za Austro-Ugarsku kr. 5. samoj Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 3. za Austro-Ugarsku kr. 5. Na polugodište i na tri mjeseca placa se surazmjerno. Pojedini brojevi Objavitelja Dalmatinskoga stoje 6 para, a pojedini brojevi Smotre Dalmatinske isto 6 para Zastareni brojevi para 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilične pretplate, biti će povraćena. — Pretplate se šalju poštanskim napumicama, — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne

Pisma i novce treba šiljati "Uredu Dalmatinskeg Objavitelja u Zadar-Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Tiskarni

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Prezzo d'associazione per un anno: Pell'Avvisatore Dalmato e la Rassegna Dalmata per Zara cor. 6; per la Monarchia A. U. cor. 8; per l'Avvisatore Dalmato soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A.-U. cor. 5; per la Rassegna Dalmata soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A.-U. cor. 5 Semestre e trimestre in proporzione. Un singolo numero dell'Avvisatore Dalmato costa cent. 6; un singolo numero della Rassegna Dalmata cent. 6. Numeri arretrati cent. 20.

Domande d'abbonamento senza il relativo importo non vengono prese in considerazione; domande per inserzioni non accompagnate da un anticipazione corrispondente, vengono restituite — Abbonamenti ed anticipazioni si spediscono mediante assegno postale. —

Manoscritti non si restituiscono. — Lettere non affrancate si respingono.

Corrispondenze e denari sone da indirizzarsi all' "Ufficcio dell'Avvisatore Dalmato in Zara".

Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi alla Tipografia

SI PUBBLICA AL MERCOLEDI ED AL SABATO

Uspjesi naše i savezne njemačke danji pothvati obećavaju vrlo dobre uspjehe za gurnost naše granice sigurnost je po Evropu, vojske

Čestitamo saveznoj njemačkoj vojsci na sjajnom uspjehu što je postigla. Ratna istorija upamtiće Mazurska jezera, a Rusija će ih do vijeka bolno spominjati. Poraz u istočnoj Pruskoj teško je razočaranje za Ruse, koji su se nadali, da će tamo naći naknade svojim nedaćama, dok zanosne izjave u Dumi sada nam izgledaju, kako uprav bijahu, naduvene i neispravne. Vijest o ovom najnovijem dogagjaju valjda će prodrijeti obesnažena u zemlje trojnoga sporazuma, ali se neće dat zatajiti da je "valj na paru" sada iznova pukao.

U Francuskoj porašće sumnja, hoće li vojska ruskog saveznika prispjeti na vrijeme u Berlin; u Engleskoj će zabrinuti svakojako, te | od sedmorice saveznika, jedino će se Japan, najistočniji saveznik, obeseliti, kad primi vijest | iz istočne Pruske. Japan sada zna, da može salju svoje lagje pod zaštitom neutralnih zana ruske troškove spokojnije živjeti nego li stava, sada bi im uz to bio dan savjet, da

Kako su Rusi bili nesretni u istočnoj Prumačkim, junački odbili sve napade neprijatelja, pomorskoga ratovanja onako kako se sada zbilo. koji je pošto poto hotio da prodre. Napadači prijed nego nazad?

bore na moru, u Kaukazu i u sjevernoj Perziji, narhija zaključni kamen ev opskog svoda i da a u isti mah pritisnuli su Engleze, tuku od- njena jakost ovisi o njenoj snazi. Ona je svagrede što su upali u Mezopotamiju i vrlo ozbilj- dje u svijetu nastojala, da prikrije spoznaju, da no ugrožavaju Egipat. Na Sueckome Kanalu je moć i ugled Austrije-Ugarske nužda za sve oni razvijaju radinost, koja je očito u velike ostale kojima je do toga, da oni koji su obijesni

budućnost. Borcima Trojnoga sporazuma ne ide pa nijesu uzalud tolike narodnosti prinijele da dobro. Utjeha, koju jedni drugima šalju nakon ovdje podignu jednu veliku Vlast. Austrijasvake neugodne vijesti, i uzajamna opominja- Ugarska i Njemačko Carstvo združili su se, da nja na strpljivost moraju naročito u Francuskoj uzdrže svoj položaj kao velike Vlasti, pa one izgubiti malo po malo svoj utisak. Rješenje tim ne čine uslugu samo sebi, nego svima naračunskoga zadatka, koliko će se vremena još rodima, koji hoće da se brane od osvojanje i htjeti dokle Turkosi, bengalski jahači i Kozaci podjarmljivanje. Svi moraju da su zadovoljni, ugju u njemačku prijestonicu, postaje iz dana u što ratna sreća napregjuje naš trud. dan beziglednijim, jer su se oni do sada sve to više udaljavali od cilja, mjesto da mu se

U četvrtak je imala da započne naviještena akcija njemačke ratne mornarice. Prvi lord engleskoga admiralstva uvjeravao je doduše, da je se ne boji i da je preduzeo sve nužne mjere. Cuje se zbilja, da se engleske trgovinske lagje naoružavaju. No čini se, da admiralstvo najviše očekuje od upotrebe inostranih zastava. Poslije nego je već do sada bilo preporučeno engleskim plovidbenim društvima, da upotpune prijevaru, pak da i obojavanjem prikazuju svoje lagje, kao američke, holandske, skoj, tako su i u Bukovini i u južnoj Galiciji. skandinavske ili talijanske. Da budemo se mi Tamo naše čete prodiru neprekidno dalje; one ili Nijemci poslužili takim postupanjem, engleski oslobagjaju jedno mjesto za drugim, jedan ko- Ministar Churchill bio bi ga po svoj prilici tar za drugim od najezde, i tamo ih primaju obasuo najgrgjim psovkama. Svakako se mora s oduševljenjem. Ali teži su ruski gubici u sumnjati da je Engleska, koja se toliko ponosi Karpatima, gdje su naši borci, združeni s nje- svojim gospodstvom na morima, zamišljala tijek

Engleska je pokazala da nije neodoljiva, ostaviše po snijegu na planinskim obroncima i isto kao i Rusija. Nasuprot centralne su Vlasti po dolinama na hiljade mrtvijeh, te u vojsci dokazale da imaju baš besprimjernu otpornu od toliko milijuna, koja se sve više sužava, poka- snagu i spremnost, i njihova zaliha boraca regot zuju se strašne praznine. Stvarnost slabo se da je uprav neiscrpiva. Ne nastane li koji neopodudara s maštanijama, što se kuju u Petro- čekivani dogagjaj, to su za uvijek osujućene gradu. Šta je s osvojenjem Carigrada i Darda- sve one promjene, što bi imale da s temelja nela, kad se na evropskom ratištu ne ide na- izvrnu stvari, i koje se snuju u Londonu i Petrogradu. Prije svega osujećen je udarac pro-Gdje ostaje pretvaranje Crnoga Mora u tiv Austrije. Rusija bijaše vodilica u tom crnom rusko more? I turska se hrabrost brine da se djelu te je primama svake vrsti našla pomoćnika. ti opasni snovi ne ispune. Turci se neustrašivo Ona je zaboravila veliku istinu, da je naša Moiznenadila engleske branioce, a njihovi dosa- i pohlepni ne budu objesniji i pohlepniji. Si-

RODOLJURI: Sjetite se oskudnih po-rodica vojnika, koji su pozvani pod oružje! Prinosi se šalju: Ratnom pripomoćnom uredu kod c. k. Namjesništva (Odsjek I.) u Zadru.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Naši bojevi u ruskoj Poljskoj i Galiciji. — Na južnom bojištu.

BEČ, 19. Službeno se objavljuje 19 februara: Jučer na frontu u ruskoj Poljskoj bilo je življe bojno djelovanje, buduć da Rusi, da prikriju svoje odsjeka bojeva, koji dovedoše do potjeranja pomaknutih ruskih odjeljaka. U zapadnoj Galiciji dijelovi našeg bojnog fronta prešli su na ofenzivu i zauzeli su nekoliko prednjih pozicija neprijateljske linije. Tirolski carski strijelci oteše na juriš, divnom navalom, u svome našem Ministru spoljnih poslova baronu bojnom odsjeku, mjesto, koje neprijatelj bijaše od više nedjelja utvrdio i opasao zaprekama, te zarobiše 300 ljudi. Bojewim Karpatima biju se dalje s velikom upornošću. Na sjever Nadvorne i Kolomee naše čete suzbiše ruske provale sa velikim gubicima po neprijatelja. Bojevi postaju to žešći.

Na južnom bojištu Srbi su u posljednje vrijeme više puta pucali iz topova na otvorene gradove na našoj granici. Tako su na Zemun izbacili dne 10 o. m. okolo stotinu hitaca iz teškog kalibra, te oštetili više zgrada, megju kojima glavni poštanski ured, ranili civilnih osoba, pa i dvoje djece ubili. Dne 17 o. m. bombardovali su Mitrovicu. Na to zapovjedništvo balkanskih ratnih snaga dalo je da se za kratko vrijeme bombarduje Beograd iz teških topova i obznanilo je preko glasnika vrhovnog zapovjednika, da će se u buduće na svako bombardovanje otvorena grada odgovoriti jednakim bombardovanjem.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. *Höfer* podmaršal.

Utisci i uspomene

peče kô glavinja. Regbi, kô da svu svoju žar uliva u bokešku kotlinu. Lijepa kotorska obala vrvi narodom svake ruke. Na gatu stoji privezan parni brod "Zaton", Cesi i austrijski Nijemci, koji dogjoše da se nauživaju čarobne Boke. Ali sav njihov zanos najedanput jenjao, kad su začuli da je naviješten rat Srbiji i da su došli u blizinu crnogorske granice. Veći ih dio ne htjede se ni iskrcati na kopno; osobito žene. Gleda-Jući one gorostasne klisure, prestrašiše se; mišljahu da nas Crnogorci mogu i kamenjem pomlatiti, a nekmoli ako stanu pucati iz topova. Svi se okupiše oko kapetana i moljahu da se što prije krene. Ovaj ih uvjeravao kako nema opasnosti; ali, kad nekoji od njih namakoše na oči durbine i opaziše kako se nekoliko Crnogoraca penje uz one hridine nad gradom, opet navališe na kapetana da se požuri odlaskom. Bilo je baš toga dana naregjeno da svi crnogorski podanici moraju iseliti iz grada. Oni pokupiše ono svoje neimaštine, te nekoji odoše talijanskim parnim brodom u Bar, a nekoji graničari preko brda, kud se ni koza ne bi uspela.

Kapetan, da zadovolji njihovu želju, odredi da će krenuti čim objeduju. U to stigne i brzi Lloydov parni brod, i nekoje gospogje ne htjedoše čekati ni objeda, već se prekrcaše na nj i otputovaše.

Kad je "Zaton" zviždao na odlazak, izletnici ostadoše umireni, te nas na rastanku svjetovahu, da i mi čim prije ostavimo taj kraj. A to su mnogi gragjani i učinili naredne sedmice. Svakoga dana oko podne obala krcata naroda. Odlaze brzim parobrodima. Ostade ipak lijepi broj gragjana, koji su ljubili svoj rodni grad, te se nijesu mogli odijeliti od njega, jer im je sudbina s njime usko vezana. Ostala je Bokeška Mornarica, ta naša najstarija ustanova i dika Boke, da čuva svoj stari barjak, da stražu straži i bude na braniku rodnog kraja. Ostala je i siroma ština, koja nije imala drugdje da zakloni glavu. Ostali su mnogi, koji su bili uvjereni, da šačica Crnogoraca ne može odoljeti našim tvrgjavama. Ostali su duhovni pastiri vjernoga stada, da vrše svoju dužnost. Ali ipak u gradu nestajaše onog običnog života. Kotor je

noći dolaze i odlaze mnogi parobroti. Na obali je tako nije grmjelo. Ne bi reći da su topovi, već neuvijek kô u kakvom pčelinjaku. Sada je trgovina kakvi podzemni duhovi, koji podnožjem brda tresu i zastala. Naših nekoliko kola ostade u Crnoj Gori, Nedjelja je 2 augusta. Blizu je podne. Sunce tolika crnogorska trgovačka roba na kotorskoj obali. Zadnji brzi parobrod došao je u četvrtak 6 augusta. Onda pogotovo sve zamrlo.

Na 7 augusta došzo naš poslanik sa Cetinja sa Dubrovačkog Društva, krcat čeljadi. To su izletnici: svojim osobljem i javio nam, da smo sa Crnom Gorom u ratnom stanju. Zapovijednik grada pozove pučanstvo da se ne plaši, već da se drži mirno, a u slučaju bombardovanja da se sakrije na sjegurnu mjestu, koje je i naznačio. Plemenito tijelo Bokeške Mornarice primi sve službe, nakon što je položilo propisanu zakletvu. Treba samo vidjeti te ljude kojom požrtvovnošću obavljaju najnapornije službe. crkvi parca sv. Trifuna obavlja se pobožnost i vruće se molitve dižu, da nas Bog, na zagovaranje pokrovitelja grada, oslobodi zla, i sa zanosom se ljubi njegova "slavna glava".

Osmi je augusta svako očekivno sa nekom zebnjom u srcu. Ta niko od živnćih nema pojma što je rat i kakav će utisak proizvesti na naše živce topovi; te je znanac znanca pitao: Sto će to biti? Taj neizvjesni strah napunjaše svačiju dušu, strah, koji je mnoge, koji su mislili ostati, natjerao da te večeri izagju iz svojih kuća i da cijelu noć sjede u kafani na obali, čekajući kad će zazviždati parobrodić obalne plovidbe, da otputuju kamo bilo samo da ne budu nazočni prvim časovima, početku daljih samom parobrodiću, jer kapetan reče, da čim što šušne brod će se odriješiti.

U 6 sati u jutro 9 augusta parni bròd, kreat kô šipak, krenuo je, zadnji put tičući sva mjesta kroz Boku. Sunce pozlatilo cijeli zaliv. Sve je tiho i mirno. U 9 sati začu se glas trublje na zavojcima ispod Njeguša, a malo zatim opaziše se i kola sa zastavom kako jure u divljemu kasu čilih konja. To bijaše ernogorski parlamenter, koji je zaustavio kola na Trojici da preda svoju notu. Odgovor je toj noti dan oko 3 sata poslije podne gruvanjem topova sa naših tvrgjava i ratnih lagja. Nastade strašna tutnjava. Pučanstvo grada pobjeglo pod krš i tu se sakrilo, pa pomalo provirivalo, da vidi što se dogagja. Takova sta još živ čovjek nije

stenju, igrajući strahovitu igru, a njihov jauk i rika prolaze tijelom, i čini ti se, da će se toga časa sve survati i pokopati grad i sve živo što je u njemu. Žene lamaju rukama, vape parca svoga da nas oslobodi zla. I kako se sumrak spuštao na zemlju, tako je grmljavina bivala slabija, dok se nije i utišala. Ljudi kô da su se još bojali izaći iz svojih skrovišta; ali malo po malo izagjoše, i kad srknuše malo čista zraka pogledaše jedan drugoga kô da pitaju, je li ono samo san bio što malo prije proživješe? Sto je ono bilo tako strašno što im je sapinjalo dušu i pilo

mozak? A sada? Mrtva tišina. Ej konobaru, čašicu konjaka, viće jedan. I meni, i meni iz dvadeset grla. Kô da su ljudi izbjegli kakovoj strašnoj katastrofi, samo što ne pipaju je li im glava još na ramenu.

U to se i mjesec pomolio i obasja čarobnu Boku, i ljudi, do malo prije prestrašeni, uživahu bajnu ljetnu noć u svemu njezinu sjaju

Sutradan nastavila se ista igra, ista pjesma; ali ljudski duhovi već su nešto mirniji, spokojniji, pa se po malo počelo izlaziti i na obalu da se sluša brujanje topovskih metaka, koji u visini prošinu zrak; pak za trenutak odjeknu grmljavina kroz lanac planina i izgubi se daleko, daleko...

Regbi, sad će se sve planine survati u čarobni dogogjaja. Mnogi su probdjeli cijelu noć u strahu na zaliv, koji je tako bistar kô oko djevojčeta, kô ambra, dok je prije bio mutan i nečist. On leži mirani spokojan, pun neke svete tišine, pa tek zadrhta kada pod njim prošine jeka pomamnih topova. A žarko sunce kô da za svu tu igru ne mari! Ono se dostojanstveno diže na svojoj putanji, prži planine i more, a mi se u ljeskanju vodenih kapljica bacamo u naručaj tome čistome moru, razdragani njegovim svježim poljupcima, bacajući katkad pogled put visova, otkud nam jeka donosi sum rasprsnutog srapnela. Po obali dokoni momci hvataju ribu na udice, koje, od kad nema parobroda ima dosta. Pred kafanom obično malo društvo pije kavu, puši cigarete i čita novine u hladovini bagrena i brestova. Itako biva s dana na dan. U nedjelju je popodne i koncerat u velikoj dvorani kavane. I sva ta čeljad poprimiše neku drugu ćud, čuo. Onaj sklop planina oko čarobne Boke odjekivao jer svi se čute zbliženi, vezani jedno uz drugo nekim

Bojevi njemačkih četa.

BERLIN, 19. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 19 februara. Zapadno bojište.

Francuzi su više puta udarali u Champagne sa jakim masama, no njihovi su napadaji propali pred našom vatrom. Opet ie stotinjak zarobljenika palo u naše ruke. Pri javljenome francuskome napadaju na Boureuylles zarobili smo neranjenih 5 časnika i 479 momaka. Na istok Verdun-a kod Combres-a Francuzi su nakon uspjehá koje su imali u početku, bili suzbijeni uz teške gubitke. U Vogezima osvojili smo na juriš vis br. 600.

Na jug Lusze otesmo dvije mitraljeze.

Jučer zauzesmo Tauroggen.*) Bojevi u potjeri na sjevero-zapad Grodna i na sjever Suhevole skoro će svršiti. Boj na sjevero-zapad Kolna još traje. Na Miszynieca izbacismo Ruse iz nekoliko mjesta. U Poljskoj na sjever Visle bijahu s obe strane Wkre i na istok Racionza omanji okršaji. Iz Poljske na jug Visle ništa novo.

Vrhovna uprava vojske.

*) Tauroggen, grad u Rusiji, u guberniji Kovno, 7.300 duša.

Zahvala Cesara Franja Josipa na odlikovanju Meklenburškim križom za zasluge.

SCHWERIN, 19. Cesar Frano Josip upravio je Velikom Vojvodi, prigodom udijeljenja prvog i drugog razreda meklemburškog križa za zasluge, telegram, u kojemu Cesar zahvaljuje i uvjerava Velikog kretnje iza bojnog fronta, bijahu pojačali svoju to-povsku i pješadijsku vatru. Po tom razvilo se u više nov vidljiv dokaz one veze ratnog pobratimstva, što postoji izmegju slavne njemačke vojske i njegove i koja će pomoću Božjom dovesti do konačne pobjede.

Njemački državni kancelar odvraća posjet Burjanu.

BEC, 19. Ministar spoljnih poslova baron Burian kreće večeras, praćen od poslanstvenog savjetnika grofa Hoyosa, k sjedištu višeg zapovjedništva vojske. Tamo će sutra u jutro stići i državni kancelar Bethmann-Hollweg u pratnji poslanika v. Sturma da odvrati nedavni posjet barona Buriana u njemačkom glavnom stanu.

Talijanska Komora.

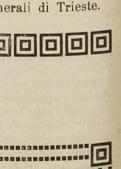
RIM, 19. Komora je na zahtjev Ministra predsjednika Salandre, odbila prijedlog da se otvori rasprava o proračunu Ministarstva spoljnih poslova, a tako i da se povede rasprava o resolucijskom prijedlogu zast. Chiesa, da Vlada utvrdi rok za svoje izjave o izvanjskoj politici; i to pošto se Ministar predsjednik pozvao na svoje izjave prošlog decembra te zamolio Kuću, u slučaju da bi Chiesa ostao pri svome rezolucijskom prijedlogu, da se rasprava odgodi za po godine.

jezika nagju u tugjini, pa ma da se nijesu nigda vidjeli, megju njima nastane neka osobita sklonost, te bi poginuli jedan za drugoga. Iste misli, ista ćustva prodire izvan zemlje kroz one sive uvale. Trnci ti vladaju u njihovim dušama, pa kad vidite jednoga da u crkvu ide, ćutite potrebu, da i vi to isto učinite.

Za koji bi dan topovi umukli, kô da su i oni željni počinka. Nasi bi usutkali neprijateljske baterije, smrvili ih, pa što će utaman gagjati! A tada bi nastalo nešto neobična. Mir, tišina kô u grobu. Svako je žalio što se ne puca, da se razbije ta mrtva monotonija. A tek na večer. Nigdje svjetlosti. Cijela Boka kô da je pokopana. Ne razlijegaju se zvona s onih lijepih crkvica, rasijanih okolo zaliva, na čiji čisti zvuk, i da nećeš, morao bi skinuti kapu na pozdrav Gospi. Ne čuješ više vike trkonoša na kotorskoj obali, niti zvižduka i lomljavine stroja na parobrodima, što bi kroz cijelu noć iskrcavali trgovinu. Sve je zamrlo. Kroz tamne gradske ulice ne vidiš prsta pred okom; čoješ tek rijetkog prolaznika po tapkanju postola pločnikom, ili zavijanje mačaka, što su ostale bez hranitelja. I pitaš se, gdje je onaj gradski život? Svega je nestalo. I tada, natjeran nekom tajnom silom, koracaš u crkvu, da ti duša nagje neke utjehe i olakšice. I tako prolaziš s dana u dan, očekujući da će se povratiti opet oni prijašnji život.

Ali jednog lijepog dana sav grad odjeknu od strašne detonacije. Regbi, sve se survalo u gomilu. Svakome duša zamrla. Crnogorci uperiše svoje topove s Pestingrada na neku malu tvrgjavicu više Kotora i ne mogavši naći cilja, palo je nekoliko granata u grad. Srećom da nije niko postradao životom; tek neke kuće neznatno bijahu oštećene, a jedna se zasadi duboko u pločnik na Trgu od oružja. Ova mala tvrgjavica sa svojom hrabrom posadom dosta je jada zadala Crnogorcima, a oni joj ništa ne mogahu da naude, i ako su i poslije toga kušali gagjati. Tek jednoga našega mladića pogodi nemilo komad granate, i zada mu smrt, dok dvojicu lagano rani. No i to se pretrpi. Gragjani ne izgubiše prisebnosti duha, i nastavlja se živjeti kô da nije ništa bilo.

Od nedjelje do nedjelje priregjuje se koncerat u kafani Dojmi, pije se pivo, puši, provode se šale, dok su malo prije grmjeli topovi. Covjek osjeća kô da je u kakovoj čarobnoj villi daleko, daleko od svijeta. Muzika ti raznježuje dušu, i zaboravljaš toga malen gradić, ali je uvijek pun života. Po danu i po je kô za najstrašnije grmljavine. Šta kažem? Nigda osobitim vezom, kao kad se dva tri čovjeka istoga zanijeme ljudski glasovi, oči sklapaš i uživljuješ se u časa sve. A kad nastane sumrak, u onoj polutami

te ravu NOTE

Englesko-francuske krstarice bombardovale | u isti čas lijeve prsi jakog bojovnika, koji se uka- | ulasku Crnogoraca u Skadar. Do danas se to nije obidardanelske izvanjske utvrde.

CARIGRAD, 20. Iz glavnoga se stana javlja: Jučer je osam engleskih i francuskih oklopnih krstarica za sedam sati bombardovalo izvanjske dardanelske utvrde, ali nijesu mogle ušutkati naših utvrda. Neprijatelj je ispalio 600 hitaca. Tri su neprijateljske oklopne krstarice bile oštećene, a izmegju njih admiralska lagja teško. S naše sn strane poginuli jedan časnik i jedan vojnik; jedan je vojnik ranjen.

Socijalistička parlam. skupina za neutralnost Italije.

RIM, 20. Parlamentna socijalistička skupina odobrila je rezoluciju, u kojoj izjavljuje da joj je danas veća dužnost nego ikada protiviti se svom snagom struji koja bi bila povoljna intervenciji. Socijalistička se skupina stoga pridružuje željama u korist neutralnosti, koja sve više pokazuje da odgovara interesima talijanskog proletarijata.

Engleska nagrada ribarskim lagjama za uništavanje neprijateljskih podmorskih brodova.

AMSTERDAM, 20. "Handelsblad" javlja: Englesko admiralstvo objavljuje po raznim lukama, da su kapetanima i momčadi ribarskih lagja obećane nagrade za uništavanje neprijateljskih podmorskih

Kretanje lagja na Sjevernome Moru.

AMSTERDAM, 20. "Handelsblad" javlja iz Rotterdama: Cini se, da je rgjavo vrijeme bilo razlogom jučeranjemu zastoju u dolasku lagja. Danas je stiglo četrnaest lagja,

Novi pročelnik poljačkog kluba.

BEČ, 20. Poljački klub izabrao je sa 49 protiv 2 glasa nekadašnjeg zajedničkog Ministra financija Bilinskoga za svoga pročelnika, i to pošto je klub preinačio statute tako da i ličnosti, koje u ovom času nemaju zastupničkog mandata, mogu da stupe na pročelničko mjesto.

Raspust bosansko-hercegovačkoga Sabora.

Bosansko-hercegovački Sabor, što je 11 o. m. bio raspušten ćesarskim patentom, bio je prvo ustavno predstavništvo Bosne i Hercegovine. Sabor je održao četiri zasjedanja, a zaključen je u julu 1914, kada je počeo rat. Zakonodavni period Sabora, koji prema bosanskom ustavu traje pet godina, istekao bi tek u junu. Raspust se dakle izvršio četiri mjeseca prije nego li su normalno istekli saborski mandati.

Cesarski patent o raspustu Sabora nosi nadnevak 6 februara, te ga je još supotpisao pregjašnji zajednički ministar financija dr. vit. Bilinski.

O raspustu Sabora i o roku novih izbora bosanski zemaljski ustav odregjuje u § 24: "Mandati saborskih članova traju pet godina. Kad istekne re dovita saborska perioda ili ako se Sabor prije raspusti, raspisaće se novi izbori u cijeloj zemlji najkasnije unutar sest mjeseci

Predsjedništvo je raspuštenoga bosansko-hercegovačkoga Sabora uputilo vitezu Bilinskomu oprosnu brzojavku, u kojoj se naglasuje, da će korisni rad viteza pl. Bilinskoga ostati za vječna vremena sa zlatnim slovima zabilježen u povijesti Bosne i Hercegovine. "Bila je Vasa plemenita želja", tako se veli u brzojavci, "da podignete kulturno i gospodarski rom stvoren je pod Vašom upravom čitav niz zakona na širokoj koncepciji, koji su od velike važnosti za blagostanje i procvat naše domovine'

U pozdravnoj brzojavci, upućenoj novo imenovanome ministru financija doktoru pl. Körberu, predsjedništvo izriče svoje uvjerenje, da će u ovo sudbo nosno vrijeme ministrova prirogjena mudrost, njegovo bogato znanje, njegove okušane državničke sposob nosti omogućiti, da upravlja sudbinom tijeh zemalja u smislu namjera Njegova Veličanstva na dobro čitavoga naroda.

RAT.

Njemačko stručno mišljenje o bojevima.

lierlin, 15. Major Morath, vojni stručnjak "Berliner-Tageblatta", piśe o položaju na s evero-istočnom bojištu ovo: Prije nekoliko vremena ja sam uporegjivao položaj savezničkih četa na istoku figurom čovjeka, koji stoji nasuprot glavnome gradu Poljske i vislanskom području, koje leži na jug ovoga grada, sa raširenim rukama. Lijeva šaka otvara se prema ruskoj sjevernoj vojsci u istočnoj Pruskoj, dok se desna ruka povlači u pruzi uz Karpate, zahvaćajući snažno samu Bukovinu. Polako počinju se raširene ruke stezati, a

bolnim jecajima Puccinieve "Toske" dok te ne prenu pomamni zvukovi Leharova valčika. Zatim umukne sve. Vrijeme je molitve u crkvi sv. Trifuna. I ti ideš za ostalima kroz mračne olice grada. I vojnici idu. Svi. Na jednom oltaru gore svijeće. Inače crkva mračna, i vidiš ljude i žene kô crne sjene po klu pama. I ne miču se. Otac Jozo svojim gromkim, ali nešto drhtavim glasom iz dubine svoje duše moli. Mi svi odgovaramo tiho, s nekim svetim zanosom, a glasovi se gube u tamnim svodovima velikog hrama. I zabrujiše orgulje mekano, slatko, kô angjeoski glasovi. I kada se udijelio blagoslov, čeljad izlaze u mrklu noć, jedva da po pameti nagju prag svoje kuće, ali nekako skrijepljeni, zadojeni su novom snagom, da se opet sutra sastanu na istom mjestu, tražeći nove utjehe. A i u jutro ćete naći koga u crkvi. Ispovijedaju se i s Bogom izmiruju. Svi se izredali, pa i vojnici, a prvi njihove starješine. To je svakoga zadivilo. Tako na Gospu od zdravlja zapovjednik posade na tvrgjavici pozove svećenika da u maloj crkvici gore na brdašcu reče misu ispovijedi i pričesti cijelu posadu s njime na čelu. Ganutljiv je to bio prizor.

Ali nastadoše tmurni jesenski dani. Magle se počeše spuštati, kiša ne prestajaše lijevati. Dani okraćali, čovjek se zaželio vidjeti sunca. To sve ne smeta topovima da bacaju śrapnele i granate. Aeroplani neprestano zvrndaju po danu, reflektori rasvjetljuju tamnu noć i traže neprijateljske položaje, da onda odašalju nekoliko ubojitih zrna. Pune su grozote te noći. Jedne takove noći opremi se hrabra četa na neprijateljsku granicu. Bijaše tu uz naše vrijedne dobrovoljce "Mornarice" odjeljak žandara i financijske

zuje predstavnikom središnjih vlasti, pritiskuju ruski tvrgjavinski trokut Serosk-Nowogeorgievsk-Varšava dok su se desne prsi i desno rame daleko od vislanske i sanske pruge nagnule naprijed. Rusija je upoznala ovu strategiju sapinjanja, pa se brani vanrednom energijom, koja zaslužuje svako poštovanje. Po srijedi su joj mnogi interesi. Pokušala je da ostvari nove osnove; no ove se mogu već sada označiti razbijenima. Ruski udarac izmegju Mlawe, pruske granice i Visle, zastao je i uzalud je i bez uticaja potrosio svoje snage.

Snažnim je udarcem desna njemačko-austrijskougarska vojska zahvatila krajnje lijevo rusko krilo u Bukovini. Ni sami se ruski ugled ne da više spasiti. Provala u Erdelj i tako efektno zamišljena demonstracija uz rumunjsku granicu prometnuše se u poraze. Sve osnove velikog kneza Nikolajevića prometnuše se u protivno od onoga, što je htio. Uzmak postao je lozinkom. Mi moramo da jednako ocijenimo uspjehe savezničkih četa s političkoga i sa strategijskoga gledišta, kao što cijenimo i ofenzivnu snagu jednakih četa u najtežemu, djelimice skroz stranome zemljištu. Naravno treba željeti, da naša najistočnija ofenziva ostane u tečaju. Megjutijem ovaj rat, što se vodi zimi ovdje kao i u karpatskim šumovitim gorima, postavlja četama vanredne zahtjeve. Hoće li se da se čete uzdrže u takovu stanju, da se mogu i beriti, onda se ne može, a da se ne ograniči njihovo napredovanje, a to je mjerilo, kojim oni danimice polaze naprijed.

Gigantska se borba razvila u Karpatima. Rusi još drže u dukljanskom klancu i kušaju da se oslobode navalama, u kojima žrtvuju silu ljudi. Navale Rusa postaju sve to slabije, dok navale saveznika danimice napreduju.

Citav je svijet upro svoj pogled na zapad glavnoga grada Poljske. Sve kad to i sami ne bi znali, poučila bi nas o tome štampa zapadnih vlasti i njihovi službeni izvještaji. Rusko vrhovno vodstvo čini se, da hoće na zapadu ovog velikog tabora i tvrgjave da ponudi odluku.

Ta će odluka biti doista krvava, no hoće li ruske fronte imati nužnu otpornu snagu, to je još pitanje. Ovo bojište leži bliže varšavskim mostovima, što vode preko Visle, nego li nasim neprijateljima može da bude drago. Bas sada imaju da trpe užasne posljedice od teškog topništva saveznika. Zar da se u ovom najstrašnijemu od sviju ratova na istoku mogu duže oprijeti nego li na zapadu!

Raspoloženje u Rusiji prema ratu.

Zürich, 16. "Neue Züricher Zeitung" objavljuje dopis, u kome se kritikuje nedavno izašli članak "Rusija u sedmom ratnom mjesecu". U članku se tvrdilo, da u Rusiji već od početka rata vlada neopisivo oduševljenje. No u dopisu se veli: "To je rečeno poradi mase. Svaki poznavalac Rusa, svaki Rus, koji ne pripada masi, znade, koga se imade tu ubrajati megju oduševljene ratnike. Usred ogromnog broja stanovnistva, to je tek neznatan dio. To su panslavisti, kojima pripada i malen dio časnika, viših činovnika, mnogo gjaka, malen dio gragjanstva, ali ne narod u zemlji i po gradovima, onaj potišteni harod velike Rasije, kome za pravo oduševljenje oskudjeva osjećaj zajednice. Narod je zadovoljan, ako ga ostave na miru. K da bi se Rusiji fakultativno odredilo učestvovanje u ratu, vidjeli bi, koliko bi se javilo ruskih ratnih dobrovoljaca. Kako je uspio ruski ratni zajam

Krunsko vijeće u Niši

Sofija, 16. Ovdješnji listovi suglasno javljaju iz Niša, da se u sadanjoj srpskoj prijestonici pod predsijedanjem Kralja Petra održalo Krunsko vijeće, na kome su prisustvovali ruski poslanik Truekoj i vrhovni vojskovogja vojvoda Putnik. U Krunskom se vijeću pretresalo pitanje o odstupu zemljišta Bugarskoj, pri čemu se Kralj Petar izjavio za odstup zemljišta Bugarskoj. Kako se veli, vojvoda je Putnik na to predao Kralju svoju sablju, izjavivši, da će odstupiti sa svoga mjesta, ako bi se Bugarskoj odstupilo novo srpsko zemljište, što se osvojilo sa toliko krvavih žrtava. U ovdješnjim se upućenim krugovima proglašuje ova vijest ili mistifikacijom ili lakrdijom, što se je htjela prikazati knezu Trubeckomu, odnosno Bugarskoj.

Oskudica živeža u Beogradu.

Sofija, 16. "Mali Žurnal", koji je prije izlazio u Beogradu a sada izlazi u Nišu, donosi u zadnjem broju uvodni članak pod naživom "Przemysl i Beograd", koji počinje riječima: "U Przemyslu ima dovoljno prašna i kruha usprkos tome što je tvrgjava za šest mjeseci pod opsadom. U slobodnom Beogradu nema ni brasna ni kruha. l'itamo: Sto je razlog, od koga to zavisi, i ko je za to odgovoran? Ko je kriv, da nijesmo gospodari svoje sudbine? Sadanji položaj ne da se održati". Nakon toga list žestoko napada

Težnje Crne Gore za Skadrom.

Beč, 17. "Reichspost" javlja iz Skadra: Kad su megjunarodne čete ostavile Skadar, mnogo se govorilo o

straže. Poniješe se junački, tako da su mnogi bili odlikovani, a megju njima stara korenika glavar Škaljara Krsto Petrović, neustrašiv borac. Ta neustrašiva četa više je puta iza toga prelazila preko granice i neprijatelju dosta jada zadala.

Počela i zima. Planine poprimiše zagasito sivu boju, a po vrhuncima pokrile se snijegom, koji je otjerao mekoputne Francuze s gordoga Lovćena. Miśljahu ti gizdelini da će se već zimi spustiti kroz pitomu Boku, gdje usred zime cvatu limuni i naranče i tu na našoj rivijeri zagospodovati; ali se ljuto prevariše. A ni s mora, ne da Boka otvoriti oka, ne da Kotor ni pogledati na se. Sunce se katkada kô za rugo pokaže, jer čovjek još ga se ni nagledao nije a ono zagje za Vrmač ili za oblake. Našima ne smeta zima ni snijeg; oni jednako pucaju, kô da žele razbiti monotoniju mrtve tišine što gospoduje nad Bokom. I tako svakoga dana. A Crnogorci, raštrkani po strani ispod Njeguša, skriveni iza kamena ili busova prolaze vrijeme, pucajući iz pušaka, ako vide da se koja sjena makne putem. No ni djeca se više ne plaše toga, već se igraju rata i iz trstike jedan drugome dovikuju: pim, pum, pim, pum.

A Bokelji čekaju jarko pramaljetno sunce, da rasprši magluštinu, što se nad Bokom nadvila; čekaju svi sa sigurnom nadom ljepša vremena, da s podvostručenim radom, svom snagom nastave rad oko procvata mile Boke, toga alem kamena naše Dalmacije. Bože! uskori taj dan za dobro države i sreću naroda.

Ivanko Katjušin.

stinilo, ali je ipak bilo dana, kada se stalno očekivalo, da će Crna Gora zauzeti Skadar. Jedan put bi gotovo bilo doslo do toga, da ne bude naročit izaslanik Engleske došao na Cetinje i odvratio Crnu Goru od ove zamisli. Tada je Trojni sporazum držao, da mora biti osobito obazriv prema Italiji. Danas je ideja o zauzeću Skadra iznovice oživjela više nego li ikada. Sami je crnogorski konzuo otvoreno izjavio prije nekoliko dana, da će Crna Gora naskoro uzeti Skadar u posjed. I neka gospoda, koja su došla iz Crne Gore, pričaju da se Crna Gora sprema da ugje u Skadar; oni su, vele, došli, da budu svjedoci toga čina. U sjevernoj Arbaniji nema vojnika, tako da se ovaj kraj ne bi mogao braniti. Moguće je, da bi Crna Gora htjela to izvesti s obzirom na lakše opskrbljivanje. I ako su tu životne namirnice bez razlike skuplje nego li u Crnoj Gori, ipak se može shvatiti, da bi se zauzimanjem Skadra pružila Crnoj Gori prilika, da bez troškova ukloni one zapreke, koje još stoje na putu pri uvoženju trgovine preko Skadarskog Jezera.

Iskazi protiv rata u Italiji.

Milan, 16. Na poziv tako nazvanih intervencionista republički zastupnik Chiesa imao je da drži u "Teatro Politeama" u Pizi predavanje. Megjutijem neutralci mu nijesu dali govoriti, vičući: "Dolje s ratom". Došlo je do burnih prizora, pri čemu je nekoliko osoba bilo ranjeno ubodom noža i batinama. Redarstvo i pješadija isprazniše pozorište.

Japanski ultimat Kini.

Usprkos velikim ratnim dogogjajima pobudila je u evropskim političkim krugovima utisak vijest "Times"-a iz Pekinga, da je japanska Vlada podnijela Kini zahtjeve, što su vezani sa rokom. Pojedini su zahtjevi Japana do sada poznati samo iz vijesti "Times"-a. Japanska se stampa za posljednjih mjesecî pomnjivo bavila ovim zahtjevima, od kojih je već dio dovoljan da izruči Kinu Japanu. Sami engleski listovi, kao "Daily News", izjavljuju, da japanski zahtjevi kao cjelina postavljaju velike krajeve Kine pod pokroviteljstvo Japana, i da se kose s politikom otvorenih vrata, koja je podloga engleske politike u Kini.

Glavni je zahtjev Japanaca, da se na 99 godina produži zakupni ugovor o poluotoku Liatungu, a bez roka produži ugovor o južno-mandžurskoj željeznici. Japan još zahtjeva i ključivo pravo na kineške rudnike i traži, da se nikakove željeznice ne smiju graditi bez njegova pristanka i da se u buduće nijedan dio kineškog primorja i nijedan kineški otok ne smije ustupiti ili dati u zakup kojoj stranoj vlasti. Svi ovi zahtjevi krnje ili sasvijem ukidaju suverenska prava Kine u njenoj zemlji, ali su ujedno rječit dokaz kako se Japan obilato koristi teškim položajem svojih saveznika, Engleske i Rusije. Prisvajanje tako znatna dijela kineškog kopna obezbjegjuje Japanu novo čvrsto vojeno i gospodarsko uporište, koje vrlo zasijeca i u interese Rusije i Engleske. Bilo bi pak savišno spominjati Ameriku, koja je iznovice proglasila nezavisnost Kine na Kineškom Moru kao životni interes po Ameriku. Megjutijem je politika Sjedinjenih Država u branjenju ovoga interesa bila tako mlitava, da se danas jedva još može pomišljati na snažnu reakciju Amerikanaca, i ako je Amerika danas jedina velika vlast, kojoj sadašnji ratni dogogjaji ne ograničuju potpunu slobodu akcije. Drugačije je naravno s Rusijom i s Engleskom. Ove su zemlje tako zaokupljene ratom, da su jedva sposobne, da odole japanskome nasrtaju. Ipak je ruska štampa izvanredno uzbugjena, radi zahtjeva, koje je Japan podnio Kini.

Moskovske "Ruskija Vjedomosti" donose oštar članak protiv Japana, u kome naglašuju, da bi ostvarenje ovih zahtjeva bilo jednako "egiptizovanja Kine". Japan bi htio da pretvori Kinu u japansku koloniju. List ispituje uzroke, s kojih je Japan mogao upasti u takove sanjarije i primjećuje: "Može li se Japan o lvažiti na takav pokušaj, a da ne izazove otpor drugih vlasti? Možda su vlasti Trojnog sporazuma zajamčile Japanu izvjesnu slobodu akcije na dalekom istoku, ali samo u nekim granicama. Japanski pak program prekoračuje sve ove granice. Niti Engleska niti Rusija neće pristati na nj. Kolike god bile zasluge Japana u sadanjemu ratu, ipak je posve nemoguće, da bi mu se ustupila posebna prevlast u Kini. List nazire u postupku Japana ne samo klicu sukoba izmegju Japana i Trojnog sporazuma, već i izmegju Japana i Amerike.

"Ruskoje Slovo" nazivlje japanski program nje-

mačkim izazivanjem. "R ječ" javlja iz Irkutska: Po mnogim su gradovima Kine pribijeni oglasi, gdje se saopćuju po sljednji zahtjevi Japana i objavljuje, da Japan, iskoriščujući evropski rat, hoće da sebi pripoji kineške zemlje. Svi se pozivlju, da brane domovinu. Rusija se prikazuje kao prijatelj Japana. Velike se nade polažu u Ameriku. Raspoloženje je u Kini uzbugjeno. Japanska je štampa ogorčena radi otpora, koji pokazuje Juanšikaj, i z htjeva bezobzirne mjere.

"Times" i drugi engleski listovi vrlo su zabrinuti radi držanja japanskoga saveznika.

Berlinski "Lokalanzeiger" javlja iz Pariza: Francuski zagovoraoci novog ugovora Trojnog sporazuma s Japanom drže, da je krajnje vrijeme, da se vojska japanskog Mikada zaposli drugdje nego li u Kini. Japanski bi napadaj na King mogao izazvati sukob u krilu samoga Trojnog sporazuma i prikloniti simpatije Sjedinjenih Država Njemačkoj.

Ranjeni i poginuli vojnici

Iz popisa gubit. br. 119, od 2 februara 1915. Poginuli vojnici reg. narod. ustanka br. 23. Gusevac Spiro Jerkov, pješak 4 ku:np, rogjen u

Drnišu 1873, poginuo (8 dec. 1914). Jelavčić Luka Božin, pješak 4 kump., rogjen u Sinju 1872, poginuo (5 dec. 1914).

Matesić Šime Blaž Tomin, pješak 3 kump., rogjen u Zadru 1873, poginuo (5 dec 1914). Musterić Ivan Matin, pješak 3 kump., rogjen u Sinju 1872, poginuo (5 dec. 1914).

Tutor Sava Petrov, pješak 4 kump., rogjen u

Benkovcu 1877, poginuo (8 dec. 1914). Ranjeni vojnici reg. narod. ustanka br. 23.

Alebić Jure Matin, pješak 4 kump, rogjen u Sinju 1877 - Andabak Marko Ivanov, pješak 3 kump.,

rogjen u Kninu 1877 — Anić Jure Andrijin, trubač 4 kump., rogjen u Sinju 1876 - An ć-Curko Josip Nikolin, narednik 3 kump., rogjen u Knipu 1876.

u Vrlici 1878 — Božinović-Madjor Marko Lovrin, ka- ličinu tjestiva.

pural 3 kump., rogjen u Sinju 1879 - Brastina-Birkić Petar Nikolin, vodnik 3 kump., rogjen u Benkovcu

Domazet Filip Milanov, pješak 3 kump., rogjen u Sinju 1875 - Dugec Ilija Pavin, nakn. pričuvnik 4 kump., rogjen u Drnišu 1876.

Feracina Nikola Ivanov, pješak 3 kump., rogjen u Sinju 1874.

Graonja Vasilj Vasiljev, pješak 4 kump., rogjen n Kistanjama 1873 — Grčić Vasilj Nikolin, pješak 3 kump., rogjen u Kistanjama 1880.

Hrgović Božo Filipov, pješak 4 kump., rogjen u

Jokić Marko Damjanov, pješak 3 kump., rogjen u Benkovcu 1880.

Kaliuz Ivan Pavlov, nak. prič. 4 kump., rogjen u Šibeniku 1878 — Kalić Todor Gjurov, pješak 3 kump., rogjen u Kninu 1872 - klepo Ivan Tomin, kapural 4 kump., rogjen u Vrlici 1877 - Kulaš Bartul Antin, pješak 4 kump., rogjen u Benkovcu 1877.

Marié Jure Markov, pješak 3 kump., rogjen u Sinju 1876 - Marinko Lazar Todorov, pješak 3 kump., rogjen u Vrlici 1877 - Marić Marko Jandrin, nakn. pričuvnik 4 kump., rogjen u Kninu 1876 -Mirilo Gjuro Petrov, pješak 3 kump., rogjen u Obrovcu 1879.

Nakić Toma Markov, pješak 3 kump., rogjen u Drnišu 1876 — Nakić-Šaica Bariša Franov, nakn. pričuv. rogjen u Benkovcu 1878 - Nimac Marko Markov, pješak 3 kump., rogjen u Benkovcu 1877.

Peso Luka Ivanov, pješak 3 kump., rogjen u Sinju 1878 - Prolić Luka Ivanov, pješak 4 kump., rogjen u Sinju 1875 Prtenjača reč. Tokić Ante Gabrin, pješak 4 kump., rogjen u Benkovcu 1876

Rudan Petar Ivanov, pješak 4 kump., rogjen u

Senela Ante Josipov, narednik 3 kump., rogjen u Šibeniku 1878 — Sunara Ante Josipov, pješak 3 kump., rogjen u Drnišu 1877 - Supeljak Trivun Trivunov, pješak 3 kump., rogjen u Kninu 1876.

Topić Mihovil Antin, nak. pričuvnik 4 kump, rogjen u Kninu 1877.

Veselinović Todor Lazarov, pješak 3 kump., rogjen u Obrovcu 1879 - Vidović Filip Markov, pješak 3 kump., rogjen u Drnišu 1876 — Vukmirica Nikola Ivanov, pješak 4 kump., rogjen u Kninu 1876. Zekić Mate Nikolin, pješak 3 kump., rogjen u

Zolo Ivan Martinov, pješak 3 kump., rogjen u Come co

DALMATINSKE VIJESTI

Odlikovanje.

Njegovo se c. i k. Apostolsko Veličanstvo previšnjim rješenjem od 11 februara o. g. premilostivo udostojilo udijeliti računarskom revidentu na račun. odsjeku Namjesništva u Zadru Ivanu Jerkoviću, prigodom kada je, na svoju molbu, postavljen u privremeno stanje mira, naziv računarskog savjetnika.

Vojena odlikovanja dalmatincima.

Više zapovjedništvo balkanskih bojnih snaga udijelilo je stapskom naredniku pješad, regimenta br. 22 Krstu Stipčeviću radi priznanja izvrsno hrabroga držanja pred neprijateljem zlatnu medalju za hrabrost.

Lična vijest.

Presvijetli gosp. namjesništveni potpredsjednik d.r Frano grof Thun povratio se sa kratkog dopusta

Konferencija radi opskrbljivanja pučanstva živežem.

U srijedu se održala na Namjesništvu pod predsjedanjem N. F. gosp. Namjesnika grofa Attemsa sjednica povjerenstva za opskrbljivanje živežem pučanstva u Dalmaciji. Na sjednici su učestvovali predstavnici Namjesništva, Zemaljskog i Odbora, zadarske Općine, Zemaljskoga Gospodarskoga Vijeća, Trgovinske Komore i tri odaslanika Zadružnog Saveza iz Spljeta.

Najprije je Njegova Preuzvišenost gosp. Namjesnik grof Attems saopćio, da je na osnovu statistične gragje o poprečnoj godišnjoj žetvi u raznim vrstama žita u Dalmaciji i o poprečnoj količini žita brašna što se u Dalmaciju uvozi, pak na osnovu gragje koja se nalazi u izvigjajima kotarskih poglavarstava o količinama što su se do sada uvezle i 0 količinama kojih ima još u skladištu, i na osnovu potrepštine, koju su od prabke pojedine općine izračunale, sastavio preglednicu o žitu i vrstama brašna, koji će zbilja biti još potrebni i koji će se imati da namaknu. Njegova Preuzvišenost gospod. Namjesnik saopćio je uz to, da je poslao jednoga predstavnika Namjesništva na ministarstvenu konferenciju, koja će se držati 17 o. m., koji će na osnovu pomenutih podataka imati de zastupa na toj konferenciji potrebe Dalmacije. Izrazio je nadu, da će preko središnje Vlade uspjeti da se za Dalmaciju obezbijedi, ako ne cijela, a ono primjerena količina žita i brašna; primijetio je uz to, da je megjutijem nužna prevelika štednja u potrošnji žita i brašna. Javio je još, da je već stiglo u Rijeku 60 željezničkih vagona, i lo 30 vagona staroga kukuruza a 30 vagona brašna, što će se imati da porazdijeli na pojedine krajeve Dal-

Poslije toga se pristupilo primjerenome porazdjeljenju tijeh 60 vagona kukuruza i brašna na pojedine krajeve balmacije.

Povela se riječ i o namicanju novca. Tom je prilikom Njegova Preuzvišenost gosp. Namjesnik saopćio, da će se skorih dana ustanoviti u Zadru poslovnica blagajne za ratne zajmove i da će se, posredovanjem Namjesništva, kod te poslovnice i zalihe žita moći lombardovati, čime će novčana sredstva biti iznovice na raspolaganju, da se stvore zalihe.

Megjutijem je već otprije poznato, da je gosp. Namjesnik od oskudičnih sredstava, kojima raspolaže, stavio odborima za opskrbljivanje u Zadru, Šibeniku, Spljetu i Dubrovniku pozajmice na raspolaganje znatnih svota u ukupnome iznosu od 700 000 kruna kao prometnu glavnicu. Isto je tako i dalmatinski Zemaljski Odbor stavio odboru za opskrbljivanje Zadru na raspolaganje 100 000 kruna za iste syrhe. I gospoda odaslanici Zadružnoga Saveza izjavili su,

da za tu svrhu imaju već gotovih oko 500 000 kruna. Na kraju je gosp. Namjesnik još saopćio da se Barišić Sava Simunov, pješak 3 kump., rogjen nada, da će moći nabavit za Dalmaciju i veliku ko-

stekla uzviše uspjes krajin po na znanje trgovi

Post za rat filijalk

njegov Klime financ nateljs nik na i obrti

predsje bora z Saveza bila u živeže

austrij će ove ganje ske po sadanj industr u cijer se na osujeće pravda

da pos šene o kvintal mjeru ne bi s prilikar cijenan

cijene

Dalmac i odred izradila grijala, parî po

koncep

San Si Padre 1 glilinge oratore

D

ljeni na

šibensk

Il qui

Zatijem je za v stima. (u Siber vrlo lju Pi nik Don ćijim se

tvorne Ra kopa pr tako da prosaste ostati u ugljena, dijevaju

ma u s

Conse Qu intieram tero se toriali, bisogno trarre n

40 della in mass essi ven massa; delle no Ma

imena: a druge secî i ne vojnik u Piš povjedni

dana tro

čanstvu, u obzir zila. Pos tuži li p klevete.

879 - Brastina-Birkić rogjen u Benkovcu

ešak 3 kump., rogjen avin, nakn. pričuvnik ešak 3 kump., rogjen

ešak 4 kump., rogjen silj Nikolin, pješak 3

ak 4 kump., rogjen u ešak 3 kump., rogjen

prič. 4 kump., rogjen or Gjurov, pješak 3 - Klepo Ivan Tomin, i 1877 — Kulaš Baren u Benkovcu 1877. 3 kump., rogjen u Todorov, pješak 3 Marié Marko Jandrin, u Kninu 1876 —

k 3 kump., rogjen u ariša Franov, nakn. 8 - Nimac Marko u Benkovcu 1877. 3 kump., rogjen u Siov, pješak 4 kump., iča reč. Tokić Ante

3 kump., rogjen u

Benkovcu 1876 4 kump., rogjen u nik 3 kump., rogjen e Josipov, pješak 3 Supeljak Trivun Tri-

Kninu 1876. pričuvnik 4 kump.,

pješak 3 kump., Filip Markov, pje-76 — Vukmirica Nigjen u Kninu 1876. 3 kump., rogjen u

3 kump., rogjen u

VIJESTI

co Veličanstvo prea o. g. premilostivo revidentu na račun. anu Jerkoviću, prigoostavljen u privreskog savjetnika.

iskih bojnih snaga pješad. regimenta nja izvrsno hrabroga nu medalju za

almatincima.

veni potpredsjednik sa kratkog dopusta

ljivanja pučan-

njesništvu pod prednika grofa Attemsa vanje živežem pusu učestvovali pred-1 Odbora, zadarske a Vijeća, Trgovinske og Saveza iz Spljeta. višenost gosp. Nae na osnovu statijoj žetvi u raznim rečnoj količini žita

zi, pak na osnovu a kotarskih poglado sada uvezle i o lištu, i na osnovu jedine općine izraitu i vrstama brarebni i koji će se euzvišenost gospod. je poslao jednoga nistarstvenu konfe-, koji će na osnovu lupa na toj konfeje nadu, da će preko almacıju obezbijedi oličina žita i brašna; jem nužna prevešna. Javio je još, zničkih vagona, i to vagona brašna, što

imjerenome poraza i brašna na poje-

edine krajeve Dal-

ju novca. Tom je sp. Namjesnik saviti u Zadru poslovda će se, posredoovnice i zalihe žita čana sredstva biti vore zalihe. ato, da je gosp. Na-

kojima raspolaže, u Zadru, Šibeniku, na raspolaganje od 700 000 kruna tako i dalmatinski a opskrbljivanje o ina za iste svrhe. Saveza izjavili su, oko 500 000 kruna. još saopćio da se naciju i veliku ko-

Gospoda koja su učestvovala na konferenciji stekla su i ovom prilikom uvjerenje, da se Njegova Preuzvišenost gosp. Namjesnik grof Attems, svima silama, uspješno zauzimlje za opskrbljivanje pučanstva u pokrajini živežem, koje je osobito danas životno pitanje po našu zemlju, i da sve svoje izvanredno stručno znanje iz narodne ekonomije i iz prometa velike trgovine ulaže na dobro pokrajine.

Postovnica Blagajnice za ratne zajmove. Danas se otvorila u Zadru poslovnica Blagajnice

Upravljač predstojništva je ravnatelj mjesne filijalke Austrijsko-Ugarske Banke, Franjo Perschek, a njegov zamjenik kontrolor na istom zavodu Karl

Član je predstojništva, kao vladin zastupnik, viši financijski savjetnik na Zemaljskom Financijskom Ravnateljstvu Bogdan Bogdanović, a njegov zamjenik tajnik na Financijskom Odvjetništvu d.r Ernest Katić.

Pouzdanici: vladin savjetnik Ferdinand Artmann i obrtnici gg.da Calussi i Corak. Tajnik D.r Tolja.

Odaslanstvo Zadružnog Saveza.

Bili su ovijeh dana u Zadru gg. d.r Bervaldi predsjednik, ravnatelj Antičević i član nadzornog odbora zast. J. Kunjašić kao odaslanstvo Zadružnog Saveza iz Spljeta, da učestvuju u konferenciji koja je bila u srijedu na Namjesništvu radi opskrbljivanja živežem pučanstva u Dalmaciji

Cijena sećeru.

Namjesništvo javlja:

Nazad malo dana bila je od strane zastupnika austrijskih rafinarija sećera dana obavezna izjava, da će ove staviti trgovcima i potrošačima na raspolaganje kolićine potrośnog šećera za pokriće tuzemske potrebe do nove sesone (1 septembra 1915) a uz sadanje nepromijenjene cijene.

Takovom je obavezom, preuzetom od šećerne industrije, zajamčena do nove sesone nepromjenjivost u cijenama ovoga živeža potrebnoga za pučanstvo.

U općemu je interesu, da nepromjenjivost, koja se na taj način polučila, ne bude na štetu pučanstva osujećena od strane velikih i malih trgovaca neopravdanim povisivanjem cijena.

Kao uporište za pitanje da li su primjerene one cijene koje traže pojedini veliki ili mali trgovci, ima da posluži okolnost, da su cijene šećeru bile povišene od 1 juna 1914 do danas usve za 4 1/4 kr. na kvintal ili 41, pare na kilogram.

Povišenje cijena, koje bi znatno prekoračilo tu mjeru u velikoj trgovini ili u namaličnoj prodaji, prama cijenama koje su se zahtijevale u junu 1914, ne bi se moglo smatrati opravdanim prema sadašnjim prilikama, te bi se imalo postupati radi lihvarenja sa cijenama u smislu carske naredbe od 1 avgusta 1914.

Primljen u političku službu.

Namjesnik dalmatinski primio je na kušnju u konceptnu vježbu političke administrativne službe u Dalmaciji svršenog pravnika Rikarda Baroni iz Zadra i odredio da za sada služi kod Namjesništva.

Za naše vojnike.

U školama spljetskoga kotara školska su djeca izradila i poslata za naše vojnike 809 pari bječava, 823 grijala, 256 pojasa, 123 marame, 239 kapa i 58.398 parî poplata od hartije.

Il quaresimalista della Collegiata di San

Mercoledì delle ceneri, iniziò nella Collegiata di San Simeone la predicazione quaresimale il m. r. Padre Francescano Andrea Capocelli da Lecce, che giunse a Zara preceduto da ottima fama di sacro

Citulja.

Pišu iz Šibenika 16 o. m.

Danas je preminuo don Julij Paljetak, umirovljeni natpop, u 74 godini života.

Prve godine dušobrižničke službe sproveo je u šibenskoj biskupiji: u Docu, Mandalini i Rogoznici. Zatijem je prešao u službu dubrovačke biskupije, gdje je za više vremena služio kao župnik po raznim mjestima. Otrag dvanaest godina povratio se umirovljen u Sibenik, da ovdje sprovede staračke dane. Bio je vrlo ljubljen i štovan.

Pišu nam iz Staroga grada: Na 13 o. m. preminuo je u 80 godini života svoga ovdješnji zaslužni župnik Don Kuzma Scarpa.

Pokojnik je ostavio 2 štipendija od 32 000 kruna, čijim se dobitkom imaju izdržavati 2 mladića na naukama u srednjim školama. Ostavio je i za druge dobro-

Pitanje ugljena u Spljeta.

Radi tehničkih se razloga iz siveričkoga rudokopa prije nekoliko dana nije mogao da kopa ugljen, tako da se neki parobrodi u Spljetu nijesu mogli prosaste nedjelje snabdjeti ugljenom već su morali ostati u luci. Ovijeh je dana dovezeno u Spljet dosta ugljena, tako da se parobrodi sada redovno snabdijevaju.

Consenso di matrimonio per seldati attivi

di leva in massa. Quegli uomini di leva in massa che, adempiuti intieramente i doveri di leva, eventualmente dell'intero servizio nell'esercito comune o nelle due territoriali, vengono chiamati al servizio attivo non hanno bisogno di consenso dell'Autorità militare per contrarre matrimonio.

Il divieto di matrimonio vigente in forza del § 40 della legge sull'armamento per gli uomini di leva in massa d'età di leva, resta in vigore anche quando essi vengano chiamati al servizio attivo di leva in massa; per questi obbligati è determinante il § 43 delle norme sull'armameuto, I parte, 1.0 fascicolo.

Rodila troje.

Pišu nam iz Molata 18 o. m.

Marija Matulić, žena Paškina, rodila je o ijeh dana troje ženske djece, koja su odmah dobila svoja imena: Marija, Palmina i Anka. Prva se rodila na 10, a druge dvije na 12 o. m. Majka ih je nosila 7 mjesecî i nekoliko dana. Djeca su zdrava. Otac im je kao vojnik u Sibeniku.

Protiv anonimnih denuncija. Pišu iz Mostara, da je onamošnji tvrgjavni zapovjednik fzm. Mandry nedavno uputio proglas pučanstvu, kojim javlja, da se unaprijed neće uzimati u obzir anonimne denuncije, kojih je sva sila dolazila. Pošten čovjek treba da se i potpiše na tužbi; tuži li pak bez temelja, tada mora odgovarati radi

Potres.

Pišu iz Makarske: U nedjelju u 2 sata i 10 časova oćutio se ovdje ojaći valovit potres, koji je sreéom potrajao samo za jedan trenutak.

VIII. popis prinosa

Pripomoćnom uredu za dalmatinske bjegunce kod c. k. Namjesništva u Zadru.

Njegovo Preosveštenstvo gosp. Episkop Vladimir Boberić, Ercegnovi kr. 25. – Obitelj Ivana Miličevića c. k. natpovjerenika financijske straže u Zadru da počasti uspomenu blagopokojnog Petra Nisitea kr. 3 N. N. kr. 100 — Ukupno kr. 128 — Zadnji popis kr. 11.064:47 — Ukupno kr. 11.192:47.

ISKAZ

o slučajevima prenošljivih bolesti, priraslim u razdoblju od 7 februara do 13 februara.

	BOLEST	Politički kotar	Općina	Br. slučajeva	Br. umrlih
	Difterija	Dubrovnik	Dubrovnik	2	
		Metković	Metković	1	
	Skrlet (scarlatina)	Imotski	Imotski	7	
		Knin	Drniš	2	1
4		Korčula	Blato	1	
Skr		Makarska	Makarska	1	
			Vrgorac	3	2
		Šibenik	Šibenik	1	
		Sinj	Sinj	4	
		Split	Muć	2	1
			Trogir	1	
1	Srdobolja	Imotski	Imotski	1	
		Kotor	Hercegnovi	1	
	Trbušni tif	Kotor	Hercegnovi	2	1

RAZLIČITE VIJESTI

Papa Benedikt XV. i umjetnici.

Papa Benedikt XV. velik je štovatelj umjetnosti On često prima umjetnike na privatne audijencije dugo se s njima razgovara o umjetnosnim pitanjima. Ovijeh dana Papa je razgledao jednu sliku španjolskog slikara Antonia de Regua, s kojim se preko pô sata razgovarao o madridskim umjetnosnim radnjama. Papa je mnogo vremena proveo na Nuncijaturi u Madridu, gdje je bio tajnikom tadanjega nuncija Rampolle.

Novi isusovački general.

Kako javljeju iz Rima, na nedavnome je izboru izabran generalom reda Isusove družbe Poljak otac Vladimir Ledohowski.

Po narodnosti je Poljak, a državljanin austrijski. Rodio se 7 oktobra 1866 u Loosdorfu u Donjoj Austriji. Rodio se iz drugoga braka Jozefe, grofice Salis-Zizers sa grofom Antunom Augustom Ledohowskim, gospodarem Lipnice i Korolovke. Ujak mu je bio poznati nadbiskup Genesen-Posenske nadbiskupije, a kasniji kardinal u kuriji, grof Mierczislaw Ledohowski. Jedna je od njegovih sestara, grofica Marija Terezija Ledohowska, spisateljica.

Novi general isusovačkog reda Ledohowski svršio je gimnazijske nauke u Theresianumu u Beču. Bogoslovske pak i filozofske nauke svršio je u Isusovaca. Godine 1889 stupio je u galičku provinciju isusovačkoga reda. Godine 1901 bi izabran provincijalom. Godine 1906 došao je k izboru svoga prešasnika u Generalno vijeće u Rim. Tu bi izabran asistentom Njemačke asistencije, koja obuhvaća provinciju belgijsku, nizozemsku, njemačku, austrijsku, ugarsku i galičku. Pater Ledohowski putovao je vrlo mnogo. Govori više jezika.

Kolera u Bosni.

Zemaljska Vlada za Bosnu i Hercegovinu saopćila je slijedeće stanje kolere:

U razdoblju od 31 siječnja do 6 veljače 1915 oboljelo (umrlo) je u Čifćije, kotar Tešanj, 2; Prijedoru 2 (1); Žepču 13 (8); Ozimice, kotar Zepče, 1.

Osim dva slučaja oboljenja kod vojništva, tiču se svi ostali slučajevi gragjanskog staleža. Prestala je kolera u Travniku, Radovolju (kotar

Visoko), Glavici (kotar Bugoino), Lupoglavi (kotar Žepče), Bijelini, Gračanici i u mjestu ispostave Bos.

Ekumenski carigradski patriarh za mir.

.Germanos V, carigradski ekumenski patriarh, ugledno se u primjer Pape Benedikta XV, pak je zapodio akciju radi mira. Upravio je ruskome, grčkome, rumunjskome, srpskome i crnogorskome Sinodu encikliku, u kojoj upozoruje na strahote ovog rata i izriče želju, da se mir skoro uspostavi, moleći pomenute crkve, da ga u tom svima sredstvima podupru.

Osipni tif na Rijeci.

Sa službene se strane izjavilo 15 o. m., da su 23 vojnika, koji su bili dovezeni na Rijeku iz Vinkovaca i Rume, došli u Rijeku već zaraženi osipnim tifom. Na Rijeci su se zarazila i oboljela tri vojnika, jedan poslužnik i jedan željezničar iz Siska. Prema tome broj osoba, koje su do 15 o m. oboljele od tifa, iznosi 28; 13 je osoba osamljeno u villi Giczy.

Nuove merci di cui fu vietata l'esportazione dall'Italia.

Il Presidente dell'i. r. Governo Marittimo porta a notizia, che la "Gazzetta Ufficiale" di Roma dd. 9 febbraio 1915 N.o 34 ebbe a pubblicare il seguente reale decreto dd. Roma, 7 febbraio 1915 N.o 73, il quale entrò in vigore in data 10 mese corrente.

"Alle merci delle quali fu vietata l'esportazione con i regi decreti 1 agosto 1914, N.o 758, 6 agosto 1914, N.o 790, 28 ottobre 1914, N.o 1186, 13 novembre 1914, N.o 1232, 22 novembre 1914, N.o 1278, 27 dicembre 1914 N.o 1415 e 31 gennaio 1915 N.o 55, sono aggiunte le seguenti: animali suini, salumi e carni d'ogni specie in qualsiasi modo conservate, conserve alimentari preparate con prodotti di vietata esportazione o contenenti tali prodotti in qualsiasi proporzione, castagne, pollame, olio di pesce e grasso di pesce, olio di palma, sego vegetale e animale, grasso d'ossa, ammoniaca, solfato d'ammonio e sali ammoniacali klevete. - Nažalost toga zla ima dosta i u Dalmaciji. in genere, acido salicilico, pesce fresco, in salamoia o comunque conservato, legumi freschi, semi oleosi, Il Cancelliere dell'Impero Germanico restighiande, sanse e ogni altro prodotto atto alla alimentazione del bestiame (compresi i bassi prodotti della macinazione dei cereali d'ogni sorta, lolla e pula di riso, vinacciuoli)."

Ritiro con esenzione d'imposta di benzina estera per l'impiego esente d'imposta.

La Camera di commercio e d'industria di Zara comunica agli interessati che il Ministero delle finanze, ha autorizzato la Direzione provinciale di finanza di accordare il ritiro di benzina dall'estero verso pagamento del dazio, con esenzione però dell'imposta consumo per gli usi indicati sull'appendice ai §§ 1, ed 11, della norma di esecuzione relativa all' imposta sull'olio minerale, e ciò alle condizioni ivi addotte e verso osservanza delle seguenti ulteriori

La benzina estera può venir ritirata in una raffineria di olio minerale, rispettivamente ove si tratti di benzina per l'esercizio di motori, in fondaci intermedi per la benzina esente d'imposte per motori, allo

scopo della consegna alle parti autorizzate al ritiro. Le concessioni si accorderanno, verso riserva del diritto di revoca in ogni momento e per ora per la durata al massimo fino al 30 giugno 1915, e per un quantitativo da stabilirsi in cifra che previsibilmente non superi il bisogno della parte fino al predetto

Le parti sono da rendersi attente che mediante siffatte concessioni non vengono toccate le limitazioni disposte dall' Autorità militare relativamente al ritiro

Gli affici daziari che hanno da intraprendere il daziamento di benzina devono constatare se siano stati osservati i prescritti limiti delle densità, e se si tratta di benzina per l'esercizio di motori, sottoporla alla colorazione. La colorazione però può venir eseguita anche dagli organi di sorveglianza della raffineria, rispettivamente dal fondaco intermedio allorchè la benzina s'introduce negli stessi. L'inoltro della benzina nella raffineria rispettivamente fondaco intermedio è da sbrigarsi con la procedura di assegna-

Gli uffici daziari interessati nel trattamento daziario della benzina e tera, delle concessioni accordate saranno avvertiti a tempo debito con l'indicazione degli organi di sorveglianza della raffineria rispettivamente fondaco intermedio.

Le concessioni per il ritiro esente di benzina estera immediatamente dall'estero da parte di persone autorizzate all'impiego esente d'imposta, si è riservato l'i. r. Ministero delle finanze.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I nostri combattimenti nella Polonia russa ed in Galizia. Sul teatro meridionale della guerra.

VIENNA, 19. Si comunica ufficialmente, il 19

Sul fronte della Polonia russa ieri vi fu una più vivace attività combattiva, perchè i Russi, per mascherare i movimenti dietro la linea di combattimento, rinforzarono il loro fuoco di artiglieria e di fanteria. Quindi si svolsero in parecchi settori fatti d'armi che condussero alla dispersione dei riparti russi avanzati. Nella Galizia occidentale parti del nostro fronte di combattimento passarono all'attacco, e presero alcune posizioni avanzate della linea di nemica. I "Kaiser-Jäger" tirolesi nel loro settore di combattimento, espugnarono con slancio sorprendente una località, da varie settimane fortificata dal nemico e circondata di ostacoli; essi fecero prigionieri 300 soldati. I combattimenti nei Carpazi vengono proseguiti con grande ostinatezza. A nord di Nadvorna e Kolomea le nostre truppe respinsero alcune punte russe, con grandi perdite del nemico. I combattimenti

aumentano di violenza. Sul teatro della guerra meridionale i Serbi in questo ultimo tempo hanno ripetutamente cannoneggiato alcune città aperte sul nostro confine. Così il giorno 10 febbraio vennero sparati circa 100 colpi di cannone di grosso calibro contro Semlino; ne furono danneggiati parecchi edifici, fra i quali l'edificio postale principale; rimasero feriti alcuni borghesi ed uccisi anche 2 bambini. Il giorno 17 febbraio fu cannoneggiata Mitrovica. Il comando delle forze militari balcaniche fece, in seguito a ciò, bombardare per breve tempo Belgrado dall' artiglieria pesante e mediante un parlamentare informò il comandante supremo, che in avvenire, ad ogni cannoneggiamento di una città aperta verrà risposto con pari bombar-

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I combattimenti degli eserciti germanici.

BERLINO, 19. Il Wolff Bureau comunica: Grande quartiere generale, 19 febbraio. Teatro occidentale della guerra.

Nella Sciampagna i Francesi avanzarono nuovamente con forti masse; gli attacchi loro si fransero contro il nostro fuoco; altri cento prigionieri rimasero nelle nostre mani. Nell' attacco francese, già annunciato, contro Boureuylles abbiamo fatto prigionieri 5 ufficiali e 479 soldati non feriti. Ad est di Verdun presso Combres i Francesi, dopo alcuni successi iniziali, furono respinti con gravi perdite. Nei Vosgi abbiamo espugnato l'altura N.o 600.

A sud di Lusze abbiamo preso 2 mitragliatrici.

Teatro orientale della guerra.

Tauroggen*) venne ieri da noi occupata. I combattimenti di inseguimento a nord-ovest di Grodno, a nord di Suhavola sono prossimi alla risoluzione. Il combattimento a nord-ovest di Kolno continua. A sud di Myszyniec abbiamo cacciato i Russi da alcune località. In Polonia, a nord della Vistola, ebbero luogo da ambe le parti della Wkra, ad est di Racionz, scontri di minore importanza. Dalla Polonia a sud della Vistola nulla di nuovo.

La suprema direzione dell' esercito.

*) Tauroggen città della Russia, governatorato di Ko-

tuisce la visita al nostro Ministro degli Esteri barone Burian.

VIENNA, 19. Il Ministro degli Esteri barone Burian si reca questa sera, accompagnato dal consigliere di Legazione conte Hoyos, alla sede del Comando superiore dell' esercito. Ivi giungerà domani mattina anche il Cancelliere dell' Impero Bethmann-Hollweg, accompagnato dall' inviato von Stumm, per restituire la visita che il barone Burian ebbe recentemente a fargli al quartiere generale germanico.

Alla Camera italiana.

ROMA, 19. La Camera, a richiesta del Presidente dei Ministri Salandra, respinse la proposta che venga aperta la discussione sul bilancio degli Esteri. Respinse infine la proposta di discutere il conchiuso proposto da Chiesa, che il Governo fissi un termine per le dichiarazioni sulla politica estera. Il Presidente dei Ministri si richiamò alle dichiarazioni fatte in decembre, e pel caso che il deputato Chiesa insistesse nel proposto conchiuso, pregò la Camera di rimandare la discussione a sei mesi.

Il gruppo socialista della Camera italiana per la neutralità.

ROMA, 20. Il gruppo parlamentare socialista votò un ordine del giorno, in cui dichiara essere, oggi più che mai, dovere del gruppo socialista di opporsi con tutte le forze alle correnti favorevoli ad

Il gruppo socialista della Camera si associa quindi ai voti per la neutralità, che appare sempre più completamente corrispondente agli interessi del proletariato italiano.

Una squadra anglo-francese bombarda senza successo i forti esterni dei Dardanelli.

COSTANTINOPOLI, 20. Il quartiere generale comunica: Otto incrociatori corazzati inglesi e francesi cannoneggiarono ieri, per sette ore, i forti esterni dei Dardanelli. Tuttavia non poterono ridurre al silenzio i nostri forti. Il nemico sparò 600 colpi. Tre corazzate nemiche furono danneggiate, fra queste, gravemente, la nave ammiraglia. Noi abbiamo avuto l ufficiale ed 1 soldato uccisi, ed 1 soldato ferito.

Gli Inglesi in lotta contro i sommergibili germanici.

AMSTERDAM, 20. Il "Handelsblad" reca: L'ammiragliato inglese ha diramato in vari porti delle notificazioni con cui promette premi ai capitani ed agli equipaggi dei battelli da pesca che distruggessero sommergibili nemici.

Dopo l'entrata in vigore del blocco germanico.

AMSTERDAM, 20. Il "Handelsblad" ha da Rotterdam: La pausa verificatasi ieri nell'approdo di navi, sembra sia stata determinata dal maltempo. Oggi son approdate 14 navi.

> P. KASANDRIĆ odgovorni urednik Tiskarnica Josipa Ferrari.

Metereologična opažanja u Zadru.

Dan - Giorno	sahat	Tlak zraka	Pravac i snaga vjetra Direz e forza del vento	Гепрегатига	Oblaci 0-10 Nubi 0-10	borina mm.
19	7 pr. pant. 2 p.ppom. 9 p. ppom.	58 8 55 3 53 3	SE 2 SE 3 SE 5	6·3 12·1 11·0	10 5	3 (

Temper. po Gielsiusu 20 veljač. na 7 sati u jutro 12.0 Temper. in centig. al 20 febbraio alle 7 ore ant. 120

CRVENI KRST - CROCE ROSSA

Za Crveni Krst. M. p. don Kažimir Perković u Polači, na počast blage uspomene Ante Raspovića, poginulog na bojištu, kr. 10 - gosp. Bojanić Mato u Zadru, na blagu uspo menu pok. gosp. Niseteo Frane, c. k. prizivnog savj. u m. kr. 4.

Pro Croce Rossa.

Ravasio Bruno e Guido in Zara, per onorare la memoria della defunta signora Carolina ved. de Rešetar cor. 4 — Per onorare la memoria della defunta sig.ra Boglich Maria: Bernardi Angelo cor. 2, Hanisch Roberto cor. 1 — Per onorare la memoria del defunto sig. Francesco Niseteo: Felicinović Luigi cor. 2, famiglia Glissich cor. 4.

Prilozi za Crveni Krst.

Sakupljeno u općini Kliškoj kr. 337:22. Dopriniješe: Općina Klis kr. 200 - Macanović Ivan, općinski načelnik 10 — Glavina Jozo, opć. prisjednik 10 — Valenta Nikola, opć. prisjednik 5 — Perić Ivan, opć. prisjednik 3 — Plestina Božo p. Andrije 10 - Vučinović Vjekoslav 10 - Matić Špiro 5 -Símić Verka 1 — Žižić Bariša 2 — Perković Božo 1 Bandalović Kata 0:60 — Bandalović Luca 0:50 —

Iviša Jela 0:14 — Iviša Jure 2 — Perković ud. Luca

0:10 — Simić Mara 0:20 — Glavina Mate 1 — Glavina Ivka 1 — Boban Ivka 2 — Boban Mara 0:20 — Glavina Marija ž. Andrije 2 — Petak Filip 1 — Glavina Andrija p. Mate 1 — Glavina Joso p. Mate 0:20 - Perković Nikola 2 — Pleština Deje 1 Pleština Bože Dujin 1 — Pleština Manda 0:30 — Pleština Ivan p. Andrije 1 — Pleština Marijeta 1 — Perković Marko p. Ivana 1 - Vuksić Stipe p. Ivana 0:40 - Pleština Marija Matina 0:10 - Pleština Vica Matina 0:20 — Pleština Stipe p. Luke 1 — Pleština Paulina ž. Stipina 0:40 - Pleština ud. Ivka 1 -Pleština Mara ž. Ante 0:28 - Caleta Ivan 0:60 -Čaleta ud. Matija 0:50 — Čolap Ivan 4 — Culap Joso 0:20 - Glavina Šimun 0:20 - Radić ud. Jerka 0:60 — Meštrović Toma 0:20 — Valenta Śpiro p. Petra 1 - Perić Luca 1 - Meštrović Ante p. Marka

2 — Raslić Toma p. Ivana 1 — Radić ud. Kata 0:20 - Radić Jela ž. Filipa 0:40 - Perić Ante p. Marka 0:40 — Meštrović Luca p. Luke 1 — Perić Mate p. Mije 2 — Perić lvka ud p. Joze 2 — Janko Ante p. Ante 1 — Janko lvan p. Nikole 5 — Gizdić Mijo

p. Ivana 1 — Gizdić Kajo p. Joze 1 — Gizdić An- Ante 0:20 — Marasović Matija ž. Mijina 0:40 — Pe- Dodoja Stipan p Joze 1 — Čelan Ilija p. Nikole | 0:20 — Rogošić Mate-Gizdić Ivan p. Ivana 1 - Gizdić Jure p. Grge 3 Stipe 1 — Gizdić Luka p. Marka 1:20 — Gizdić Matija ž. Franina 2 — Pleština Pera p. Mate 1 Ma-Mate 1 — Pleština Marin p. Ivana 1 — Divenčić Vica ž. Stipina 1 — Bubić Ivan Jozin 0:60 - Bubić Matina 0:60 — Bubić ud. Angja 0:10 Valenta Špiro p. Ivana 1 - Boban Andrija 2 - Pleština Stipe 5

Sakupljeno u župi Dugopolja kr. 415. Dopriniješe: Kalebić don Miho, župnik 50 Crkovinarstvo-Dugopolje 50 — Hrvat. puč. Blagajna 50 — Bratovština-Dugopolje 7:50 — Macanović don Bože 20 — Macanović Luka p. Marka 20 — Macanović Ivan Lukin 10 - Balić-Zako Vicko p. Jadre 1 -Vukasović Petar Matín 1 — Prančić Iva p. Mije 1 — Šimić Petar Ivanov 0:70 — Jerković Jure Ivanov 1 - Cvrlje Jakov, c. k. fin. red. 5 - Jurenić Božica

rišić Matija ž. Antina 0:40 - Vučković Kata ud. p. Jerke 0:30 — Rogošić Ante p. Mate 1 — Doždor Iva | Jure 0:60 — Bosančić Mijo p. Ivana 1 — Milić Ja- | Jakova 0:20 — Rogošić Angja ž. Božina 0:16 — Ro-Gizdić Vicko p. Grge 1 — Gizdić Mara ž. Matina 1 ž. Božina 0:20 — Perišić Matija ž. Jurė 0:20 — Ju- kov p. Marka 0:40 — Radovan Cvita Tomina 0:11 — - Gizdić Luca ž. Grgina 1 - Gizdić Matija ž. Vickova renić Božica ud. p. Šimuna 0:20 — Dodoja Mara ž. 1 — Gizdić Ana ž. Božina 1 — Gizdić Klara ud. p. Jozina 1 — Šimić Mara Matina 0:30 — Perišić Grgo p. Mate 1 — Čelan Božo p. Pavla 1 — Ban Petar p. Ivana 2 — Rogošić-Baškić Mate p. Ante 1 — Vučkotulović Božica ud. p. Valentina 2 — Pleština Jozo p. vić Iva p. Jerke 0:40 — Vučković Angja Markova 0:40 - Vučković Anica Antina 0:40 - Jerković Ante Vica ž. Stipina 1 — Bubić Ivan Jozin 0:60 — Bubić Ivanov 0:60 — Rogošić Mate p. Ivana 1 — Vučko-Antica 0:40 — Bubić Frane Matin 0:40 — Bubić Vica vić Ante p. Mate 2 — Vučković Božo Antin 0:50 — Caktaš Stipan p. Petra 1 - Jurenić Luca ž. Mije 0:20 - Perišić Jadre p. Ante 0:20 - Vučković Bo-— Bubić Ivka ž. Matina 1.

Od mjesnog odbora sela Grohote na Šolti, sakupljeno u Grohotama i Srednjem Selu

Žica Antina 0:40 — Vučković Ante p. Jerke 0:50 —
Čipčić Ante Mijin 1 — Vučković Jurka 0:60 — Balić Mate p. Grge 1 Vučković Andrijana 0:20 — Jurenić Ivan p. Nikole 1 Simić Ivan p. Mate 1 -Rogošić Iva ud. p. Jure 0:20 - Rogošić Vicko p. Mate 0:40 - Rogošić Mate p. Jure 1 - Ževrnja Vicko p. Stipe 1 - Bosančić Iva ž. Andrije 0:20 -Caktaš Ivan Bartulov 0:60 — Vukasović Nikola p. Mije 0:50 — Vukasović Grgo p. Jadre 0:50 — Bogošić Antica ž. Bože 0:10 - Vukasović Kata ž Mate 0:40 - Rogošić Kata ud. p. Duje 0:50 - Čelan Kata ž. Martina 1 — Balić Jadre p. Josipa 1 — Rogošić Mara ž. Marka 0:60 — Mustapić Ana Šimunova 0:30 Vučković Jozo p. Stipana 1 — Silić Ivan Antin 0:40 — Vukasović Matija p. Ante 0:50 — Kardum Luca ud. p. Jadre 0:40 — Vučković Anica ž. Antina 0:30 — Radovan Božo Matin 0:40 — Macapović Jozo p. Jadre 0:50 — Radovan Božo Matin 0:40 — Macapović Jozo p. Jadre 0:50 Jure 0:20 — Vukasović Jozo p. Jadre 0:50 — Ban Jure 0:60 — Balić Luka p. Filipa 1 — Vukasović Jadre p. Ivana 1 — Milić Marko p. Luke 1 — Vu- Jerko 0:40 — Čipčić Matija ž. Grge 1 — Balić Luca kasović Božo p. Mate 0:40 — Vukasović Mate p. Jadre 0:60 — Vučković Ivan p. Luke 0:20 — Silić Cvita ž. Ivanova 0:40 — Dodoja Nikola p. Tome 1

Tomica ud. p. Jakova 0:20 — Rogošić Jure Kovač 1 — Rogošić Luca ž. Mijina 0:40 — Rogošić Matija ž. Matina 0:20 — Perić Luca ž. Markova 0:14 — Rogošić Božica ž. Antina 0:20 — Rogošić Cvita Jurina

1 — Dodoja Grgo p. Tome 1 — Zevrnja Cvita ž. Pujo 2 — Rogošić Ivan p. Ante 1 — Radan Mijo p Balić Grgo Antin 1 — Ževroja Mate p. Nikole 5 — Ribarić Antun, nadučitelj 10 — Seoska blagajna 60 Gavranović Božo 1 — Smodlaka Mate p. Filipa 5 | 0:40 — Plazibat Ilija 1 — Plazibat Mate p. Nikole 1 Balić Pere p. Joze 0:46 - Čulin Ante 2 - Kardum Bože 2 - Balić Ante 1 - Čipčić Pere 1 Bosančić Ivan 0:60 — Kardum Jerko 2 — Kardum Ivan 1 — Kardum Stipan 1 — Čelan Ivan p. Stipe 1:19 — Celan Bože p. Ilije 0.40 — Debeljak Boja p. Ilije 1 — Božinović Tadija 1 — Perković Mate p. Jure 1 - Perković Anica ž. Mijina 0:20 — Božinović Blaž 0:50 — Perković Ivan Matin 0:40 — Caktaš Jure 0:20 — Caktaś Mate Markov 0:20 — Caktaś Mate p. Jakova 1 — Caktaš Marko p. Ivana 0:20 - Caktaš Kata ž. Luke 0.40 — Caktaš Mate p. Jure 1 — Caktaš | 0:40 — Vučković Mate p. Mije 0:20 — Perišić Jozo Božo Matin 1 — Caktaš Petar p. Mate 1 — Radošević Ante Mijin 1 — Radošević Jure p. Joze 0:50 — Radošević Jurka 0:20 — Radošević Mije Ivanov 0:40 Radošević Jure p. Marka 1 — Radošević Angja ž. Matina 1 — Radošević Jela ž. Perina 0:60 Rogošić Jakov p. Ante 1 Perišić Angja ž. Tomina 0:20 - Perišić Toma p. Ilije 0:40 — Perišić Mate p. Jure 0:40 — Perišić Ante p. Duje 1 — Perišić Matija ž. Matina 1 — Perišić Iva ž. Vickova 0:20 — Rogošić Jozo p. Bože 2 - Rogošić Jaka ud. p. Jadre 1 -Mustapić Luca ud. p. Tome 1 — Rogošić Jela ž. Iva- 0:20 — Plazibat Mijo 1 — Rogošić Malija ž. Ivanova nova 0:60 — Rogošić Cvita ž. Mijina 0:20 Rogošić

gošić Cvita ud. p. Bože 0:70 - Rogošić Mate p. Ante 0:40 — Šimunović Jadre 0:40 — Rogošić-Baša Ivan 0:40 — Radan Ivan Nikolin 2 — Simič Ante Jozin

Plazibat Jure p. Ivana 0:20 - Plazibat Cvita ž. Matina 0:20 — Plazibat iva Markova 1 — Perković Jure p. Joze 0:30 Perković Božo p. Joze 0:50 Marasović Kata ž. Ivanova 0:10 -- Marasović Cvita ž. Jozina 1 — Jerković Božica ž. Božina 0:40 — Perišić Iva ž. Ivanova 0:40 - Plazibat Jure p. Mate 0:40 - Doždor Ante p. Marka 1 - Jurenić Jurka 0:20 — Perišić Mate Jurin 0:20 — Perišić Mate Antin 0:20 — Perišić Ivan p. Ante 1 — Perišić Dujo 0:20 - Perišić Mate p. Ante 0:40 Perišić Mate Ivanov p. Jure 1 - Ramljak Božica ud. p. Ivana 0:40 -Ramljak Božica ud. p. Luke 0:40 - Gavranović Ante 0:40 — Gavranović Ivan 0:40 — Macanović Stipan 1 - Doždor Matija ž. Matina 0:20 - Doždor Ivan p. Grge 0:16 - Doždor Jerko 0:40 -- Doždor Božica ž. Ivanova 0:50 — Križan Nikola 0:40 — Perišić Luca ž. Lukina 0:40 — Perišić Anica ž. Božina 0:40 — Perišić Matija ž. Ivanova 0:20 — Perišić Jela ud. p. Mate 0:40 — Perišić Iva ž. Petrova 0:40 — Perišić Luca ž. Matina 0:40 — Perišić Cvita ud. p. Marka 0:60 — Rogošić Tomica ž. Božina 1 — Rogošić Anica ž. Antina 0:40 - N. N. 0:28 - Plazibat Mate pok.

Općina Kistanje kr. 2000.

(Slijedi).

adoperano contro la TOSSE raucedine, catarrro e ingorgamento, tosse con-

Caramelle pettorali

(con tre abeti) 6050 certificati di medici e privati attestano il buon successo Bemboni oltremodo piacevoli e gustosi.

Pacchetti 20 e 40 cent. Scatole 60 cent. Vendesi. presso: Giorgio e Spiri-dione Brčić Droghieri in Zara; P. Novak farmacista in Lesina; S. Boglich farm in Knin: Norberto Cindro farm. in Traù; A. Karlovac farm. in Cittavecchia e G. de Berzatti farm. in

SOCIETÀ OFFICINA MECCANICA E FONDERIA

Ingegnere: PIETRO VERACI in FIRENZE.

Anonima con Sede in Firenze. — Capitale versato Lire 1.200.000.

Assortimento il più completo di

MACCHINE OLEARIE

premiate con due gran prix, due diplomi di l.o grado e sette medaglie d'oro.

Assume forniture a condizioni favorevolissime.

Rappresentante la Ditta: FRATELLI MANDEL & NIPOTE - ZARA.

Sa dvostrukim relijevom: Nj. Veličanstvo Cesar Franjo Josip I. i Vilim II. Mit vereinten Kräften ili Viribus unitis 1914, sa gvozdem ili sa službenim saveznim krstom c. i k. Ratnoga Ministarstva: od čelika ili nikla kr. 5, sa kožnim povezom na lakat kr. 6, vanredno plosnat kr. 8, sa radijskim brojevima kr. 10, sa džepnim budilnikom kr. 15, jestin časovnik od nikla kr. 3, lanac na ratni časovnik kr. 1; ratni budilnik "Kanone" kr. 5; ratni budilnik "Trommier" kr. 6; 3 godine jamstva, Salje uz pouzeće Prvo skladište ratnih časovnika

MAX BÖHNEL,

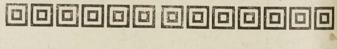
Beč, IV. Margarethenstrasse 27 69. Izvorni tvornični cjenik besplatno.

TISKARNICA G. FERRARI

> (naslj. Petra Jankovića) Culle Larga ZADAR Telefonbr 87

Tiskarnica je snabdjevena najnovijim materijalom kao i najmodernijim strojevima. Prima i izragjuje što prije i najvećom pažnjom kojumudrago tiskarnu radnju, pismenima latinskim, njemačkim, ćirilicom, i grčkim. Izvršuje kromotipografične radnje, radnje su tri boje i t. d. osmrtnice, posjetnice, omote, račune, fakture, trgovinske police i t. d;

sve uz najniže cijene da se nema bojatikonkurencije.

FRATELLI MANDEL & NIPOTE BANCA CAMBIO-VALUTE - ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 41/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4º/0. Lettere di pegno 4º 2 º 4º/0 della Banca Commerciale di Budapest. -Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 40 . - Prestito ferroviario Bulgare al 6 e 5 % - Obbligazioni terroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2 0/0 ecc

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400 000, in rate mensili di Cor 20 Credito fondiario Austr. 3%. Vinc princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust 1858. Vinc. princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vinc. princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti turchi 1870 da f.chi 400. Vnc. princi f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo i roci rosse Austriache, Italiane e Ungherest. Vinc. princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 40/0.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e ili richieste dei propri clienti, senza alcuna sp

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti, Furto con iscasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Kupuje i prodaje Vrijednostne Papire, Devize i Valute. Obskrbijuje Inkasa i Isplate

na sva tu i mozemska tržišta.

Dionička glavnica 80 milijuna

Središnjica u PRAGU, utemeljena god. 1868

Pričuvne zaklade 25 milijuna

SAFES DEPOSITS

uz najpovoljnije uvjete Prima na čuvanje i upravu

Brzojavni naslov: "ŽIVNOSTENSKÁ"

N.ro 2157 - 1078 Ispostave: GRADO i OPATIJA. IZVRŠUJE SVE BANKOVNE POSLOVE.

EFEKTE i DRUGE VRIEDNOTE

pretplate

God

racije koristi, zname ima k pravcu na ton jom si na ma neprija tost og juga o mase i loj gra sko-ga demon strane rastere

jekakve vojna nju; 1 bojeva utvrgje i Nare Georgj raspola savezni Iz sveg se fron U lijev iz strat zicijskil svakoja

karakte duzeća zoda, pogled sto se ralnih : pojedin U ovo neprijat drže št dok je očistilo niju rij

defenzi za zašt klanaca ofenziv padnog izgubili preko Nadvor tehnički

Ko

predobit koji buo novca. I dobiće. njemačko će bolje nali su žutaca, a nabaviti rodi, one imaju do barjak u

su izašle sklopile rode, da dobitak dva obro raka (sva kruna 1. na prvi Rusija 6, za naba hrana. "
od junak laže ni c da stoji daju kril

ponajbolj i mesom, novcem,